Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Image not found or type unknow

Державний обліковий номер: 0825U002608

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 02-07-2025

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Малашенко Наталія Юріївна
2. NATALIIA MALASHENKO

Кваліфікація: 14.01.22

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-2714-7606

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 221

Назва наукової спеціальності: Стоматологія

Галузь / галузі знань: охорона здоров'я

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: 14.01.22 Стоматологія

Дата захисту: 23-09-2025

Спеціальність за освітою: 221 Стоматологія

Місце роботи здобувача: Національний університет охорони здоров'я України імені П. Л. Шупика

Код за ЄДРПОУ: 01896702

Місцезнаходження: вул. Дорогожицька, буд. 9, Київ, 04112, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров`я України

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 242

Повне найменування юридичної особи: Національний університет охорони здоров'я України імені П. Л. Шупика

Код за ЄДРПОУ: 01896702

Місцезнаходження: вул. Дорогожицька, буд. 9, Київ, 04112, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров`я України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Національний університет охорони здоров'я України імені П. Л. Шупика

Код за ЄДРПОУ: 01896702

Місцезнаходження: вул. Дорогожицька, буд. 9, Київ, 04112, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров`я України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 76.29.55

Тема дисертації:

1. КЛІНІКО-ЛАБОРАТОРНЕ ОБҐРУНТУВАННЯ ДІАГНОСТИКИ ТА ЛІКУВАННЯ РЕТЕНЦІЇ ЗУБІВ У ФРОНТАЛЬНІЙ ДІЛЯНЦІ

2. CLINICAL AND LABORATORY JUSTIFICATION FOR THE DIAGNOSIS AND TREATMENT OF ANTERIOR TOOTH RETENTION

Реферат/анотація:

1. У дисертаційній роботі вирішене актуальне завдання сучасної стоматології, що полягає у підвищенні ефективності ортодонтичного лікування затримки прорізування постійних зубів фронтальної ділянки верхньої щелепи в періоді змінного прикусу шляхом розробки та наукового обґрунтування застосування модифікованого апарата для одночасного трансверзального розширення та мезіодистального подовження зубної дуги верхньої щелепи, з урахуванням морфологічних, фотометричних та електроміографічних змін, що супроводжують дану патологію. Нами вивчені набори даних конусно-променевої комп'ютерної томографії 684 дітей (304 хлопчиків та 380 дівчаток) віком 7-14 років, які раніше зверталися із приводу ортодонтичної діагностики до Центральної лабораторії діагностики голови (ЦЛДГ) (м. Київ, Україна) у період

із 2016 по 2022 рік. Проведене дослідження засвідчило високу поширеність затримки прорізування постійних зубів фронтальної ділянки верхньої щелепи (ФДВЩ) серед дітей віком 7-14 років. Серед загальної кількості випадків затримки прорізування постійних зубів ФДВЩ 26,2% були двосторонніми, а 73,38% мали однобічне уповільнене прорізування, із яких 123 випадки були лівосторонніми, тоді як 92 – правосторонніми. Найчастіше виявляли затримку прорізування ікл (71,67%), переважно у формі одностороннього уповільнення прорізування. 3 Аналіз морфологічних особливостей за даними КПКТ показав, що провідним етіологічним чинником є дефіцит довжини зубної дуги – у 63,82% випадків. Виявлення факторів ризику затримки прорізування постійних зубів фронтальної ділянки верхньої щелепи проводили згідно з даними клінічного огляду, рентгенологічного обстеження та анкетування батьків (опікунів). Дослідження проводили серед 280 дітей, які проживають в Україні. Пацієнти були розподілені на дві групи: I група – особи з раннім змінним прикусом віком від 7 до 9 років – 112 (40,0%); II група – особи на завершальному етапі змінного прикусу віком від 10 до 14 років – 168 (60,0%). Результати клінічного обстеження виявили затримку прорізування одного зуба у 73,6% осіб, а виникнення поєднаної ретенції зубів – у 26,4% дітей, тобто майже третина пацієнтів із затримкою прорізування зубів мала її ускладнений характер. У І віковій групі групі (7-9 років, 112 осіб) у 8,9% дітей виявили затримку прорізування бічних різців та у 20,5% – затримку прорізування центральних різців. У ІІ віковій групі (10-12 років, 168 осіб) найхарактернішою була ретенція ікл верхньої щелепи як в односторонньому, так і у двосторонньому порядку. У той же час затримку прорізування бічних різців верхньої щелепи діагностували у 2,4% дітей, а затримку прорізування передніх різців – у 6,6% досліджуваних. У межах цього дослідження було зроблено висновок, що затримка прорізування зубів у віці 7-9 років спостерігалася переважно у хлопчиків, що можна пояснити їхньою гіперактивністю в даному віці, яка супроводжується численними травмами зубів і частішими зверненнями до стоматолога. Демографічні дані показали, що у віці 7-9 років частота затримки прорізування різців у хлопчиків дещо більша, ніж у дівчат. У віці 10-14 років суттєво переважали дівчатка через раннє усвідомлення останніми наявності у них естетичних і ортодонтичних проблем та раннє звернення до відповідних фахівців за стоматологічною допомогою. 4 За даними проведеної КПКТ, основним фактором ризику затримки прорізування постійних зубів є дефіцит довжини зубної дуги, який спостерігали у 65,7% дітей досліджуваних груп. У 32,1% дітей діагностували затримку випадіння тимчасових зубів, в основному поодиноких ікл. Наступним виявленим фактором був ектопічний шлях прорізування – в 11,4% дітей. Надкомплектні зуби виявлені у 9,3% дітей, одонтогенна кіста – у 6,4% осіб. Аналіз проведеного анкетування засвідчив наступні результати. Ортодонтичне лікування в анамнезі проходили 18,6% батьків. Патологія першого триместру вагітності виявлена у 46,4% жінок у І групі й у 33,3% – у ІІ групі, що може вказувати на вплив даного чинника як фактора ризику для затримки прорізування постійних зубів у їхніх дітей. В той же час передчасні пологи виявлені лише у 3,6% матерів дітей І групи і у 4,8% – ІІ групи. У період першого триместру вагітності слід звернути особливу увагу на хронічний стрес, який відчували 5,7% жінок. Штучне і змішане вигодовування виявили у 20,0% дітей, шкідливі звички – у 33,6%; 60% дітей вживали тверду їжу, натомість як 40% віддавали перевагу м'якій їжі й виявляли лінощі жування. Дані анкетування продемонстрували травмування тимчасових зубів у віці від 2 років у 11,4% дітей, у той же час травма підборіддя чи синяки на губах у віці від 2 років та старше виявлена у 17,1% дітей. Цікавим виявився факт наявності алергії у 72 дітей (25,7%).

2. The study showed a high prevalence of delayed eruption of permanent maxillary anterior teeth in children aged 7 to 14 years. Among the total number of cases of delayed eruption of permanent maxillary anterior teeth, 26.2% of cases were bilateral and 73.38% of cases were unilateral, of which 123 cases were left-sided and 92 were right-sided. Delayed eruption of canines was the most common finding (71.67%). It was mainly unilateral. Based on the CBCT data, the leading aetiological factor was arch-length deficiency found in 63.82% of the cases. 16 Risk factors for delayed eruption of permanent maxillary anterior teeth were identified using data from the clinical examination, radiological examination and questioning parents/caregivers. The study was conducted on 280 children living in Ukraine. The patients were divided into 2 groups: Group I included 112 (40.0%) children aged 7 to who 9 years who had early transitional dentition; Group II was made of 168 (60.0%) children aged 10 to 14 years with the final stage of transitional dentition. The results of the clinical examination revealed delayed eruption of

one tooth in 73.6% of the patients, combined retention in 26.4% of the patients, i.e. almost one third of the patients had complicated delayed eruption. In Group I (112 children aged 7 to 9 years), 8.9% of the patients had delayed eruption of lateral incisors and 20.5% had delayed eruption of central incisors. In Group II (168 children aged 10 to 12 years,), the most common condition was retention of the maxillary canines, both unilateral and bilateral. Delayed eruption of lateral maxillary incisors was diagnosed in 2.4% of the patients and delayed eruption of anterior incisors was found in 6.6% of the patients. While doing this study, we concluded that the delayed eruption of teeth in children aged 7 to 9 years prevailing among boys could be attributed to their hyperactivity at this age, which increases the risk of dental injury and results in more frequent dental appointments. Demographic data showed that boys aged 7 to 9 with delayed incisor eruption slightly outnumbered girls in this age group. Among those aged 10 to 14 years, however, girls significantly outnumbered boys due to their earlier awareness of aesthetic and orthodontic problems, which contributed to earlier treatment by relevant specialists. Based on CBCT data, the main risk factor for delayed eruption of permanent teeth appears to be arch-length deficiency, which was observed in 65.7% of children in the study groups. A delayed primary teeth loss, mainly of single canines, was diagnosed in 32.1% of children. Ectopic path of eruption was seen in 11.4% of 17 children. Extra teeth were detected in 9.3% of children, and odontogenic cysts were found in 6.4% of children. The analysis of the survey for parents showed the following results. 18.6% of parents had a history of orthodontic treatment. 46.4% of mothers of children from Group I and 33.3% from Group II had pathologies in the first trimester of pregnancy, which may be indicative of the impact of this factor on the delayed eruption of permanent teeth in their children. Meanwhile, only 3.6% of mothers of children from Group I and 4.8% of mothers of children from Group II gave birth prematurely. It is also noteworthy that 5.7% of women experienced chronic stress during the first trimester of pregnancy. Twenty per cent of children were formula-fed or received mixed feeding; 33.6% of children exhibited bad eating habits. Sixty per cent of children ate solid food, while 40 per cent of children preferred soft food and were reluctant to chew. The survey data showed that 11.4% of children had injured their milk teeth when they were two or over, and 17.1% of children had injured their chin or lips when they were two or over. Interestingly, 72 children (25.7%) had allergies. It is notable that children with delayed eruption of permanent anterior teeth had colds more than three to four times a year (48.6%). Almost all of the children examined had a history of attending kindergarten (82.9%). Respiratory dysfunction was diagnosed in nearly half of the examined children: 8.6% of children had mouth breathing, mixed breathing was observed in 39.9%. 11.4% of children always snored and 33.6% had regular check-ups due to ENT problems. Among children aged 7 to 9 years, 65.3% had a history of trauma to the previous primary anterior teeth, and 73.5% had the predecessor teeth extracted early. Among those who were in the final stage of transitional dentition, 16.7% of individuals experienced trauma to the predecessor teeth, and 73.3% of children underwent early extraction of the predecessor teeth. Children aged two and over were found to have had injuries to the chin or bruising to the lips (17.1% of cases) or injuries to primary teeth (11.4% of cases).

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Науки про життя, нові технології профілактики та лікування найпоширеніших захворювань

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Впровадження нових технологій та обладнання для якісного медичного обслуговування, лікування, фармацевтики

Підсумки дослідження: Новий напрямок у науці і техніці

Публікації:

- Малашенко, Н.Ю. (2024). Анкетування як важливий інструмент для виявлення факторів впливу на затримку прорізування зубів. Сучасна стоматологія, 1(118), 27-36. DOI:10.33295/1992-576X-2024-1-27 https://www.dentalexpert.com.ua/index.php/stomatology/article/view/577/511 Ключові слова: затримка прорізування постійних зубів, анкетування, рентгенологічне дослідження, травма зубів, ЛОР патологія, шкідливі звички, КПКТ, рання втрата тимчасових зубів, алергія, генетична спадковість, стрес-фактор.

- Малашенко, Н.Ю. (2024). Сучасний погляд на проблему порушення прорізування зубів (Огляд літератури). Сучасна стоматологія, 2(119), 24-31. DOI:10.33295/1992-576X-2024-2-24 https://doi.org/10.33295/1992-576X-2024-2-24 Ключові слова: затримка прорізування зубів, зубо-щелепна система, ретенція, імпакція.
- Малашенко, Н.Ю. (2024). Оцінка клініко-антропометричних та рентгенологічних показників у пацієнтів із затримкою прорізування зубів фронтальної групи верхньої щелепи. Сучасна стоматологія, 3, .31-37. DOI:10.33295/1992-576X-2024-3-31 https://doi.org/10.33295/1992-576X-2024-3-31 Ключові слова: затримка прорізування зубів, антропометричне дослідження, рентгенографія, КЛКТ, травма зубів, мезіо-дистальне вкорочення зубної дуги.

Наукова (науково-технічна) продукція: методичні документи; аналітичні матеріали

Соціально-економічна спрямованість: поліпшення якості життя та здоров'я населення, ефективності діагностики та лікування хворих

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 01117U006451

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Лихота Костянтин Миколайович

2. Kostiantyn M. Lykhota

Кваліфікація: д. мед. н., професор, 14.01.22

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-0912-6470

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний університет охорони здоров'я України імені П. Л. Шупика

Код за ЄДРПОУ: 01896702

Місцезнаходження: вул. Дорогожицька, буд. 9, Київ, 04112, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров`я України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Смаглюк Любов Вікентіївна

2. LIUBOV V. SMAHLIUK

Кваліфікація: д.мед.н., професор, 14.01.22

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-7030-8313

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Полтавський державний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 43937407

Місцезнаходження: вул. Шевченка, буд. 23, Полтава, Полтавський р-н., 36011, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Фліс Петро Семенович

2. Petro S. Flis

Кваліфікація: д.мед.н., професор, 14.01.22

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний медичний університет імені О. О. Богомольця

Код за ЄДРПОУ: 02010787

Місцезнаходження: бульвар Тараса Шевченка, буд. 13, Київ, 01601, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров`я України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Чухрай Наталія Львівна

2. Nataliia L. Chukhrai

Кваліфікація: д. мед. н., професор, 14.01.22

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-9585-2326

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Львівський національний медичний університет імені Данила Галицького

Код за ЄДРПОУ: 02010793

Місцезнаходження: вул. Пекарська, буд. 69, Львів, 79010, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров`я України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Дрогомирецька Мирослава Стефанівна

2. Myroslava S. Drohomyretska

Кваліфікація: д. мед. н., професор, 14.01.22

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-5646-8791

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний університет охорони здоров'я України імені П. Л. Шупика

Код за ЄДРПОУ: 01896702

Місцезнаходження: вул. Дорогожицька, буд. 9, Київ, 04112, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров`я України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради	Дорошенко Олена Миколаївна
Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні	Дорошенко Олена Миколаївна
Відповідальний за підготовку облікових документів	Серьогіна Наталія Олексіївна
Реєстратор	УкрІНТЕІ
Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності	Юрченко Тетяна Анатоліївна